

2018-06-28
U2018/02972/UF**Utbildningsdepartementet**Myndigheten för ungdoms- och
civilsamhällesfrågor
Box 17801
118 94 Stockholm

Uppdrag att fördela medel och följa upp satsningen på stöd till fritidsgårdar och motsvarande öppen fritidsverksamhet

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att under 2018 fördela medel och följa upp satsningen på stöd till fritidsgårdar och motsvarande öppen fritidsverksamhet.

För uppdragets genomförande får MUCF disponera 50 000 000 kronor varav högst 400 000 kronor för egna kostnader för hanteringen av detta. Övriga medel ska fördelas till kommuner som planerar att öka tillgängligheten och öka kvaliteten i verksamheten vid fritidsgårdar och motsvarande öppen fritidsverksamhet för ungdomar från 13 till 20 år. Fördelning av medel ska ske utifrån vad som anges i *bilagan*.

Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, anslaget 12:3, Särskilda insatser inom ungdomspolitik.

MUCF ska, med utgångspunkt i kommunernas redovisning, inkomma med en redovisning till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 6 maj 2019.

Bakgrund

Det ungdomspolitiska målet för alla statliga beslut och insatser som berör ungdomar mellan 13 och 25 år är att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Tiden ungdomar spenderar utanför skola och arbete har stor inverkan på deras liv. Ungdomar har ofta mer fritid än den äldre befolkningen och tiden utanför skola och arbete spelar en viktig roll för ungas personliga utveckling,

sociala tillit och etablering i arbets- och samhällslivet. I kunskapsöversikten Ungdomars och unga vuxnas levnadsvillkor i Sverige lyfter Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte) fritidsaktivitetens potential att fungera kompensatoriskt för de som har svårt att tillgodogöra sig kunskaper och kompetenser i skolan eller saknar stöd hemifrån (Forte, 2018). Genom fritidsaktiviteter kan ungdomar möta förebilder i form av vuxna och andra unga som kan ge dem nya perspektiv.

I dag är ungas fritidssysselsättningar starkt präglade av socioekonomisk status och bakgrund. Den tematiska analysen Fokus 14 – om ungas fritid och organisering (MUCF, 2014) visar att unga värderar fritiden högt. När unga själva tillfrågas framhåller de att det viktigaste med fritidsaktiviteter är att de är roliga, ger tillfällen att lära sig nya saker, ger utrymme att uttrycka sin personlighet och ger möjligheter att få umgås med andra. De allra flesta ungdomar deltar i olika aktiviteter på sin fritid, men ekonomiska förutsättningar såsom föräldrars resurser begränsar möjligheterna. Unga i ekonomiskt utsatta hushåll och vars föräldrar är ensamstående är mindre aktiva på sin fritid och deltar i lägre grad i organiserade fritidsaktiviteter. Det finns även skillnader utifrån utbildningsbakgrund. Unga vars föräldrar har högre utbildning deltar t.ex. i föreningsverksamhet och kulturaktiviteter i högre utsträckning jämfört med barn och unga till föräldrar med kortare utbildning (Myndigheten för kulturanalys, Kulturfakta 2017:5). Samma mönster återfinns vad gäller deltagande i fritidsaktiviteter med vuxen ledare (SCB, Undersökningarna av barns levnadsförhållanden, Barn-ULF). Bland unga från låginkomstområden är det i stället vanligare att besöka öppen fritidsverksamhet i form av t.ex. fritidsgårdar. Unga från låginkomstområden efterfrågar också satsningar på fritidsgårdar i högre utsträckning än unga från höginkomstområden. Bland unga som ofta besöker öppen fritidsverksamhet är det ungefär lika vanligt att killar och tjejer deltar. Bland de som besöker verksamheten mer sällan är det dock en större andel killar än tjejer som deltar (MUCF, Kartläggning av öppen fritidsverksamhet, 2016).

Att unga har tillgång till fritidsaktiviteter och kan utvecklas som individer har både ett värde för den enskilde och är bra för samhället i stort. Ungas möjligheter att delta i fritidsaktiviteter präglas dock till stor del av deras socioekonomiska bakgrund. Unga från resursstarka familjer deltar i högre utsträckning i organiserade fritidsaktiviteter. Genom att erbjuda unga från familjer med låg socioekonomisk status kostnadsfria aktiviteter har öppen fritidsverksamhet en viktig kompensatorisk roll. Därför behövs insatser för

att öka den öppna fritidsverksamhetens tillgänglighet och kvalitet. Därtill är det viktigt att öppen fritidsverksamhet bidrar till att stärka jämställdheten bland flickor och pojkar, unga kvinnor och unga män.

Med öppen fritidsverksamhet avses, utöver fritidsgårdar, ungdomens hus eller liknande som unga kan besöka kostnadsfritt och där de till stora delar själva kan välja vad de vill göra. Den öppna fritidsverksamheten kan även ske i form av uppsökande verksamhet. Fritidsgårdar riktar sig vanligtvis till yngre ungdomar som går i högstadiet medan ungdomens hus riktar sig till äldre (från 16 år och uppåt). De flesta kommuner har minst en fritidsgård, men det är mindre vanligt att kommunerna har ungdomens hus.

Närmare om uppdraget

Stödet ska ge kommunerna möjlighet att öka tillgängligheten (t.ex. i form av utökade öppettider) och öka kvaliteten i verksamheten vid fritidsgårdar och motsvarande öppen fritidsverksamhet. Syftet är att unga i åldern 13-20 år ska kunna delta i mer verksamhet och få ut mer av sitt deltagande i verksamheten.

Av stödet fördelas 20 000 kronor per kommun i grundbelopp. Varje kommun får rekvirera medel upp till det belopp som framräknats med stöd av en fördelningsnyckel baserad på statistik över antalet unga i åldern 0–20 år i hushåll med försörjningsstöd i respektive kommun (*se bilaga*). Kommuner som vill delta ska rekvirera medel hos MUCF senast den 30 november 2018.

Kommunen ska med det statliga stödet öka tillgängligheten och kvaliteten vid den öppna fritidsverksamheten. Stödet ska:

- Användas till att öka tillgängligheten, t.ex. i form av utökade öppettider, inkluderande arbetssätt eller spridning av tillgänglig information till olika grupper av unga.
- Användas till att öka kvaliteten i verksamheten, t.ex. för att stimulera informellt lärande samt personlig och social utveckling för verksamhetens deltagare.

Varje kommun som har rekvirerat medel ska lämna en redovisning till MUCF senast den 1 mars 2019. Varje kommun ska:

- Lämna en ekonomisk redovisning. Av denna redovisning ska det framgå vad kommunen själv anslagit för fritidsgårdar och annan öppen verksamhet året innan medel rekvirerats och under det år medel rekvirerats.
- Redovisa vilken verksamhet som genomförts, hur kommunens öppna fritidsverksamhet har utvecklats med avseende på tillgänglighet och/eller kvalitet samt, i den mån det är möjligt, vilken effekt stödet har haft.

De medel som inte använts i enlighet med de ändamål som anges ovan ska återbetalas till MUCF. Återbetalning ska ske senast den 1 april 2019. MUCF ska återkräva medel som inte använts eller som inte använts enligt angivna villkor. Om det finns särskilda skäl för det, får MUCF besluta att efterge återkravet helt eller delvis.

Av den redovisning som MUCF ska lämna ska det även framgå hur mycket medel som rekvirerats och vilken effekt stödet har haft för tillgängligheten och kvaliteten i verksamheten vid fritidsgårdar och motsvarande öppen fritidsverksamhet.

På regeringens vägnar

Gustav Fridolin

Matilda Wärmark

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/KRIM

Socialdepartementet/ FST, JÄM, SF

Finansdepartementet/BA, OFA K

Utbildningsdepartementet/GV, S

Näringsdepartementet/NV KSR

Kulturdepartementet/D, DISK, KO

Sveriges Kommuner och Landsting

Fördelning av stöd till kommuner för fritidsgårdar och motsvarande
öppen fritidsverksamhet – totalt 49 600 000 kronor

Kommun	Kronor
Upplands Väsby	111 654
Vallentuna	60 199
Österåker	77 619
Värmdö	77 619
Järfälla	262 535
Ekerö	69 311
Huddinge	241 632
Botkyrka	343 202
Salem	60 735
Haninge	240 024
Tyresö	95 039
Upplands-Bro	98 790
Nykvarn	40 636
Täby	91 019
Danderyd	46 531
Sollentuna	171 685
Stockholm	2 201 746
Södertälje	511 770
Nacka	192 321
Sundbyberg	141 134
Solna	79 227
Lidingö	66 095
Vaxholm	35 544
Norrtälje	184 817
Sigtuna	188 301
Nynäshamn	117 014
Håbo	66 631
Älvkarleby	84 051
Knivsta	46 263
Heby	69 043
Tierp	143 546
Uppsala	889 643
Enköping	207 060
Östhammar	49 211
Vingåker	99 058
Gnesta	45 460
Nyköping	305 146
Oxelösund	81 371
Flen	177 045
Katrineholm	391 709

Eskilstuna	1 097 071
Strängnäs	161 769
Trosa	50 015
Ödeshög	61 271
Ydre	44 924
Kinda	72 795
Boxholm	41 976
Åtvidaberg	61 003
Finspång	137 918
Valdemarsvik	34 204
Linköping	932 254
Norrköping	1 257 064
Söderköping	54 303
Motala	197 413
Vadstena	43 048
Mjölby	118 086
Aneby	62 879
Gnosjö	85 927
Mullsjö	43 852
Habo	45 728
Gislaved	220 192
Vaggeryd	70 383
Jönköping	524 366
Nässjö	291 747
Värnamo	155 337
Sävsjö	93 431
Vetlanda	158 285
Eksjö	121 034
Tranås	147 030
Uppvidinge	81 907
Lessebo	102 006
Tingsryd	94 503
Alvesta	218 584
Älmhult	93 699
Markaryd	82 979
Växjö	526 778
Ljungby	105 758
Högsby	85 659
Torsås	47 603
Mörbylånga	60 735
Hultsfred	141 938
Mönsterås	83 783
Emmaboda	71 455
Kalmar	269 771
Nybro	149 173

Oskarshamn	116 210
Västervik	193 929
Vimmerby	85 391
Borgholm	36 884
Gotland	213 224
Olofström	52 963
Karlskrona	351 246
Ronneby	219 924
Karlshamn	158 285
Sölvesborg	86 999
Svalöv	79 763
Staffanstorp	69 043
Burlöv	84 855
Vellinge	50 551
Östra Göinge	112 190
Örkelljunga	54 571
Bjuv	94 235
Kävlinge	67 167
Lomma	51 623
Svedala	67 703
Skurup	55 107
Sjöbo	73 599
Hörby	82 979
Höör	71 455
Tomelilla	74 135
Bromölla	69 311
Osby	82 711
Perstorp	60 735
Klippan	71 723
Åstorp	116 746
Båstad	66 095
Malmö	3 360 823
Lund	372 949
Landskrona	325 782
Helsingborg	914 567
Höganäs	61 807
Eslöv	172 757
Ystad	75 207
Trelleborg	179 993
Kristianstad	492 743
Simrishamn	71 991
Ängelholm	100 934
Hässleholm	230 108
Hylte	109 242
Halmstad	276 471

Laholm	156 141
Falkenberg	174 901
Varberg	119 962
Kungsbacka	141 134
Härryda	92 895
Partille	107 366
Öckerö	41 172
Stenungsund	80 567
Tjörn	52 695
Orust	63 147
Sotenäs	44 120
Munkedal	57 519
Tanum	77 887
Dals-Ed	40 636
Färgelanda	88 607
Ale	120 766
Lerum	112 190
Vårgårda	63 683
Bollebygd	43 852
Grästorp	31 792
Essunga	36 884
Karlsborg	42 780
Gullspång	45 460
Tranemo	75 475
Bengtstors	104 954
Mellerud	90 215
Lilla Edet	77 619
Mark	129 878
Svenljunga	74 939
Herrljunga	60 467
Vara	75 743
Götene	70 651
Tibro	93 431
Töreboda	91 287
Göteborg	3 582 723
Mölnadal	190 713
Kungälv	114 066
Lysekil	101 738
Uddevalla	307 290
Strömstad	51 355
Vänersborg	239 488
Trollhättan	513 914
Alingsås	105 222
Borås	430 300
Ulricehamn	96 647

Åmål	121 034
Mariestad	81 103
Lidköping	110 046
Skara	144 618
Skövde	110 314
Hjo	48 943
Tidaholm	71 723
Falköping	243 776
Kil	67 435
Eda	46 531
Torsby	87 803
Storfors	47 335
Hammarö	49 747
Munkfors	62 611
Forshaga	49 479
Grums	80 299
Årjäng	68 507
Sunne	63 147
Karlstad	377 237
Kristinehamn	151 049
Filipstad	156 677
Hagfors	73 867
Arvika	149 709
Säffle	122 910
Lekeberg	35 812
Laxå	28 308
Hallsberg	54 035
Degerfors	80 299
Hällefors	91 019
Ljusnarsberg	67 435
Örebro	751 626
Kumla	107 098
Askersund	54 035
Karlskoga	253 691
Nora	91 555
Lindesberg	216 172
Skinnskatteberg	46 531
Surahammar	68 507
Kungsör	57 787
Hallstahammar	115 406
Norberg	53 499
Västerås	834 704
Sala	103 078
Fagersta	101 738
Köping	224 748

Arboga	98 790
Vansbro	30 452
Malung-Sälen	59 395
Gagnef	43 584
Leksand	59 931
Rättvik	44 924
Orsa	55 107
Älvdalen	35 812
Smedjebacken	66 363
Mora	60 735
Falun	333 286
Borlänge	608 517
Säter	43 316
Hedemora	94 771
Avesta	148 370
Ludvika	268 163
Ockelbo	61 271
Hofors	91 019
Ovanåker	78 959
Nordanstig	61 271
Ljusdal	118 086
Gävle	633 708
Sandviken	266 823
Söderhamn	239 488
Bollnäs	207 328
Hudiksvall	242 704
Ånge	49 747
Timrå	118 890
Härnösand	158 285
Sundsvall	426 816
Kramfors	102 542
Sollefteå	153 997
Örnsköldsvik	203 040
Ragunda	58 591
Bräcke	60 735
Krokom	36 616
Strömsund	101 738
Åre	48 675
Berg	64 219
Härjedalen	43 048
Östersund	262 267
Nordmaling	60 735
Bjurholm	32 596
Vindeln	37 688
Robertsfors	37 420

Norsjö	34 740
Malå	39 028
Storuman	57 251
Sorsele	55 375
Dorotea	35 008
Vännäs	52 427
Vilhelmina	63 415
Åsele	39 028
Umeå	329 802
Lycksele	87 535
Skellefteå	293 087
Arvidsjaur	45 995
Arjeplog	38 492
Jokkmokk	39 832
Överkalix	36 884
Kalix	86 195
Övertorneå	51 623
Pajala	42 512
Gällivare	40 368
Älvsbyn	56 179
Luleå	210 276
Piteå	99 862
Boden	110 582
Haparanda	62 879
Kiruna	64 755